

Får jeg pensjon?

TEKST

Eilert Ringdal

PUBLISERT 5. desember 2011

Jeg er 60 år, og trenger å finne ut av mine rettigheter og forberede meg til valgene jeg måtte ha. Jeg har ikke helt oversikt over mine muligheter etter pensjonsreformen. Hvordan får jeg oversikt?

Privatpraktiserende

Dette er et riktig tidspunkt å sjekke dine pensjonsalternativer på. Det finnes en rekke kurs med tema pensjonsrettigheter. De fleste av kursene skjer i regi av arbeidsgivere, selv om det selvfølgelig også finnes pensjonskurs på det åpne markedet. Det er imidlertid ikke sikkert det er nødvendig for deg å følge et kurs.

Først går du inn på NAVs hjemmeside (www.nav.no), og sjekker all informasjon der. Du kan også bestille en «serviceberegning» av din alderspensjon. Dette må du gjøre for å få beregnet din pensjon helt nøyaktig. Det finnes også en sterkt forenklet pensjonskalkulator – som gir et noe mindre treffsikkert estimat. Sjekk spesielt sidegrenene «din pensjon» og «pensjon». Din pensjon er passordstyrt, så følge bruksanvisningen for passord.

Følgende gjelder:

1. Du er selvstendig næringsdrivende, så AFP er ikke aktuelt.
2. Fra du er 62 år, kan du ta ut hel eller delvis alderspensjon i folketrygden – og du kan tjene hvor mye du vil ved siden av. Men – du vil da livet ut få en lavere årlig pensjon enn om du tar ut alderspensjonen senere. Dette er hovedregelen.
3. Fra du er 67 år, kan du sannsynligvis ta ut en (liten?) tjenstepensjon (oppsatt pensjon) fra arbeidsforholdene du tidligere har hatt i offentlig sektor (sykehus med mer). Siden du nå ikke er i en offentlig stilling, så kan du ikke ta ut denne pensjonen før du fyller 67 år. Opplysninger får du ved å henvende deg til pensjonskassen til den siste offentlige arbeidsgiveren du hadde.
4. Eventuelle private pensjonsforsikringer du måtte ha, vil du etter dagens regler stort sett først kunne ta ut etter fylte 67 år (disse reglene kan komme til å bli endret). Enkelte andre individuelle forsikringsordninger kan tas ut tidligere. Dersom du har slike individuelle pensjonsordninger, vil du selv være klar over at du har det.

Det er vanskelig å beregne hvor store pensjonene ved de ulike alternativene vil være. Her er NAVs hjemmeside stedet i første omgang.

E.R.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 48, nummer 12, 2011, side

TEKST

Eilert Ringdal, Forhandlingssjef i Psykologforeningen